

NACRT

**KONAČNI PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNI
ZAKONA O STRUKOVNOM OBRAZOVANJU**

KONAČNI PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNI ZAKONA O STRUKOVNOM OBRAZOVANJU

Članak 1.

U Zakonu o strukovnom obrazovanju (Narodne novine, br. 30/09, 24/10 i 22/13), članak 3. mijenja se i glasi:

„Pojedini pojmovi u smislu ovoga Zakona imaju sljedeća značenja:

1. *strukovno obrazovanje* je proces stjecanja, vrednovanja i potvrde posjedovanja ishoda učenja koji provode ustanove za strukovno obrazovanje, a provodi se prema strukovnome kurikulumu
2. *strukovno osposobljavanje* podrazumijeva obrazovanje kojim se stječu kompetencije za obavljanje jednostavnih poslova
3. *strukovno usavršavanje* podrazumijeva obrazovanje kojim se stječu dodatne kompetencije iste ili više razine kvalifikacije u sklopu obrazovnog sektora kojemu kvalifikacija polaznika pripada
4. *formalno učenje* je organizirana aktivnost ovlaštene pravne ili fizičke osobe koja se izvodi prema odobrenim programima radi stjecanja i unaprjeđivanja kompetencija za osobne, društvene i profesionalne potrebe, a dokazuje se svjedodžbom, diplomom ili drugom javnom ispravom koju izdaje ovlaštena pravna osoba
5. *kompetencije* su znanje i vještine te pripadajuća samostalnost i odgovornost
6. *ključne kompetencije* za cjeloživotno učenje su kompetencije odgovarajuće razine koje su nužne pojedincu za uključenost u život zajednice. Osnova su za stjecanje kompetencija tijekom života za sve osobne, društvene i profesionalne potrebe, a obuhvaćaju komunikaciju na materinskome jeziku, komunikaciju na stranim jezicima, matematičku kompetenciju i osnovne kompetencije u prirodoslovlju i tehnologiji, digitalnu kompetenciju, kompetenciju učiti kako učiti, socijalnu i građansku kompetenciju, inicijativnost i poduzetnost te kulturnu svijest i izražavanje
7. *učenje temeljeno na radu* je stjecanje znanja i vještina sudjelovanjem u aktivnostima u radnom okruženju, a prisutno je u tri oblika u strukovnim kurikulumima: kao kombinirani programi ili naukovanje; u školi s razdobljima kod poslodavaca i integrirano u programu strukovnog obrazovanja i osposobljavanja
8. *poslodavac* je gospodarski subjekt u smislu propisa koji regulira poticanje razvoja malog gospodarstva koji provodi učenje temeljeno na radu
9. *nacionalni kurikulum za strukovno obrazovanje* je dokument kojim se određuju svrha, vrijednosti, ciljevi, procesi učenja i poučavanja, organizacija i načini vrednovanja ishoda učenja u sustavu strukovnog obrazovanja Republike Hrvatske

10. *sektorski kurikulum* je dokument kojim se određuje okvir koji obuhvaća sve strukovne kurikulume kojima se omogućuje stjecanje kvalifikacija na razinama od 2 do 5 Hrvatskoga kvalifikacijskog okvira (u daljnjem tekstu: HKO) jednoga obrazovnog sektora
11. *kurikulum ustanove za strukovno obrazovanje* je dokument koji izrađuje i donosi ustanova za strukovno obrazovanje kojim se detaljno razrađuje odgojno-obrazovni proces kojim se stječu kvalifikacije na razinama od 2 do 5 HKO-a u toj ustanovi, a izrađuje se na temelju sektorskih i strukovnih kurikuluma
12. *strukovni kurikulum* je dokument kojim se definira proces i uvjeti stjecanja kvalifikacija na razinama od 2 do 5 HKO-a
13. *kvalifikacija* je naziv za objedinjene skupove ishoda učenja određenih razina, obujma, profila, vrste i kvalitete, a koja se dokazuje javnom ispravom koju izdaje ovlaštena pravna osoba
14. *razine kvalifikacija* označavaju složenost i doseg stečenih kompetencija, a opisuju se skupom mjerljivih pokazatelja
15. *kreditni bod* je mjerna jedinica kojom se iskazuje obujam stečenih kompetencija, a određuje se prosječnim ukupno utrošenim vremenom polaznika koji su uspješno svladali program, a koje je potrebno za stjecanje tih kompetencija
16. *standard zanimanja* je popis svih poslova koje pojedinac obavlja u određenom zanimanju i popis kompetencija potrebnih za njihovo uspješno obavljanje
17. *standard kvalifikacije* je sadržaj i struktura određene kvalifikacije. Uključuje sve podatke koji su potrebni za određivanje razine, obujma i profila kvalifikacije te podatke koji su potrebni za osiguravanje i unaprjeđenje kvalitete standarda kvalifikacije
18. *modul* je zaokružena cjelina u strukovnome kurikulumu koja povezuje strukovne i ključne kompetencije te sadrži popis skupova ishoda učenja
19. *obrazovni sektor* je skupina kvalifikacija jednog obrazovnog područja i zanimanja koja koriste ishode tih kvalifikacija na radnom mjestu
20. *podsektor* je skupina srodnih programa u sklopu jednoga obrazovnog sektora
21. *ishodi učenja* su kompetencije koje je osoba stekla učenjem i dokazala nakon postupka učenja
22. *skup ishoda učenja* je najmanji cjeloviti skup povezanih ishoda učenja iste razine, obujma i profila.“.

Članak 2.

Naslov iznad članka 5. i članak 5. mijenjaju se i glase:

„II. STJECANJE KVALIFIKACIJA

Članak 5.

(1) Strukovnim obrazovanjem stječe se kvalifikacija određene razine, obujma, profila i kvalitete koja se dokazuje javnom ispravom te se omogućuje uključivanje na tržište rada ili nastavak obrazovanja.

(2) Iznimno, polaznicima programa za stjecanje zdravstvenih kvalifikacija, nakon završenoga dvogodišnjega općeobrazovnog dijela obrazovanja, izdaje se uvjerenje.

(3) Proces učenja temeljenog na radu sastavni je i neodvojiv dio strukovnog obrazovanja i partnerski se provodi između ustanova za strukovno obrazovanje i poslodavaca.

(4) Učenje temeljeno na radu provodi se:

- kod poslodavca i/ili
- u ustanovi za strukovno obrazovanje, koja može biti i regionalni centar kompetentnosti.

(5) Polaznici mogu stjecati ishode učenja i tijekom razdoblja međunarodne mobilnosti u drugoj zemlji kod poslodavca ili u ustanovi za strukovno obrazovanje.

(6) Sadržaj i oblik javne isprave iz stavka 1. ovoga članka te sadržaj i oblik uvjerenja iz stavka 2. ovoga članka propisuje pravilnikom ministar nadležan za obrazovanje (u daljnjem tekstu: ministar).“.

Članak 3.

Članak 6. briše se.

Članak 4.

Članak 7. mijenja se i glasi:

„(1) Kreditni bodovi dodjeljuju se kvalifikacijama i pripadajućim skupovima ishoda učenja.

(2) Jedan kreditni bod dodjeljuje se polazniku za prosječno 15 do 25 radnih sati u trajanju od 60 minuta potrebnih za stjecanje odgovarajućih ishoda učenja.

(3) Jednom stečeni kreditni bodovi određenoga skupa ishoda učenja pripadajućega standarda kvalifikacije priznaju se kao stečeni kreditni bodovi skupa ishoda učenja istog naziva i sadržaja drugog standarda kvalifikacije.

(4) Zbroj kreditnih bodova svih skupova ishoda učenja određenoga standarda kvalifikacije odgovarajuće razine jednak je obujmu te kvalifikacije.“.

Članak 5.

Članak 8. mijenja se i glasi:

„(1) Strukovno obrazovanje ostvaruje se na temelju nacionalnoga kurikulumu za strukovno obrazovanje, sektorskih kurikulumu, strukovnih kurikulumu te kurikulumu ustanove za strukovno obrazovanje.

(2) Sektorski kurikulum je okvir koji obuhvaća sve strukovne kurikulume kojima se omogućuje stjecanje kvalifikacija na razinama od 2 do 5 HKO-a jednoga obrazovnog sektora te pripadajuće skupove ishoda učenja iz standarda kvalifikacija.

(3) Sektorski kurikulum sadrži popis svih kvalifikacija obrazovnog sektora koje se mogu stjecati strukovnim obrazovanjem u sklopu pojedinoga obrazovnog sektora, trajanje obrazovanja, načine i uvjete za ostvarivanje horizontalne i vertikalne prohodnosti u sklopu obrazovnog sektora te modele i preporuke za provođenja svih oblika učenja temeljenog na radu.

(4) Strukovnim kurikulumom stječu se ključne i strukovne kompetencije te definiraju pravila i načini kombiniranja skupova ishoda učenja s ciljem stjecanja kvalifikacije. Skupovi ishoda učenja grupiraju se u obvezne i izborne module određenoga obujma, a za svaki modul navode nastavne cjeline, okruženje za učenje te načini praćenja stjecanja skupova ishoda učenja i vrednovanje ishoda učenja. Strukovnim kurikulumom može se utvrditi i popis potrebnih kvalifikacija nastavnika za izvođenje kurikulumu.

(5) Strukovnim kurikulumom stječe se najmanje 70% kreditnih bodova obveznih skupova ishoda i najviše 30% kreditnih bodova izbornih skupova ishoda učenja od ukupnoga obujma kvalifikacije.

(6) Kurikulum ustanove za strukovno obrazovanje izrađuje se na temelju sektorskih i strukovnih kurikulumu nakon njihova donošenja u suradnji s dionicima strukovnog obrazovanja na lokalnoj i regionalnoj razini.

(7) Kurikulumom ustanove za strukovno obrazovanje utvrđuje se plan i vremenski slijed stjecanja ishoda učenja s pripadajućim nastavnim temama, metodama učenja i poučavanja, načinima praćenja, vrednovanja i ocjenjivanja te zajedničkim aktivnostima i horizontalnim temama koje pridonose stjecanju ishoda učenja.

(8) Udjeli ključnih kompetencija utvrđuju se u nacionalnome okvirnom kurikulumu i nacionalnome kurikulumu za strukovno obrazovanje.

(9) Metodologiju izrade sektorskoga kurikulumu i strukovnoga kurikulumu, kao i smjernice za izradu kurikulumu ustanove za strukovno obrazovanje, utvrđuje agencija nadležna za strukovno obrazovanje (u daljnjem tekstu: Agencija).

(10) Nacionalni kurikulum za strukovno obrazovanje donosi ministar.

(11) Sektorski kurikulum i strukovni kurikulum donosi ministar, na prijedlog Agencije.

(12) Kurikulum ustanove za strukovno obrazovanje donosi ustanova najkasnije do 31. kolovoza tekuće godine prije početka školske godine u kojoj se počinje primjenjivati.

(13) Ustanova za strukovno obrazovanje dužna je najkasnije u roku od 15 dana od dana donošenja kurikuluma iz stavka 12. ovoga članka dostaviti ga Agenciji, o čemu Agencija vodi evidenciju.“.

Članak 6.

Članak 9. mijenja se i glasi:

„(1) Nacionalni sustav osiguravanja kvalitete strukovnog obrazovanja povezan je s Europskim sustavom osiguravanja kvalitete u strukovnom obrazovanju i osposobljavanju (EQAVET).

(2) Sustav osiguravanja kvalitete strukovnog obrazovanja uspostavlja se na razini pružatelja strukovnog obrazovanja i na razini kvalifikacija. Sustav osiguravanja kvalitete temelji se na postupcima samovrednovanja i vanjskog vrednovanja.

(3) Postupci samovrednovanja i vanjskog vrednovanja provode se u pojedinoj ustanovi za strukovno obrazovanje uključujući neposredni uvid u rad ustanove za strukovno obrazovanje te na temelju nacionalnih, odnosno posebnih ispita.

(4) Rezultate samovrednovanja i vanjskog vrednovanja, ustanove za strukovno obrazovanje moraju koristiti za unaprjeđivanje kvalitete rada i ostvarivanje boljih rezultata.

(5) Metodologiju i područja samovrednovanja ustanova za strukovno obrazovanje donosi Agencija.

(6) Metodologiju vanjskog vrednovanja ustanova za strukovno obrazovanje donosi Nacionalni centar za vanjsko vrednovanje obrazovanja u suradnji s Agencijom.

(7) Agencija vodi i održava informacijski sustav koji pruža potporu ustanovama za strukovno obrazovanje u provedbi samovrednovanja, koristi se njime pri vanjskom vrednovanju ustanova za strukovno obrazovanje te za izvješćivanje i praćenje pokazatelja kvalitete.

(8) Pokazatelje kvalitete strukovnog obrazovanja, njihovo praćenje te korištenje rezultata vrednovanja ustanova za strukovno obrazovanje propisuje ministar pravilnikom.“.

Članak 7.

Članak 10. briše se.

Članak 8.

Članak 11. mijenja se i glasi:

„(1) Ustanove za strukovno obrazovanje dužne su provoditi samovrednovanje i sudjelovati u postupku vanjskog vrednovanja.

(2) Vanjsko vrednovanje ustanova za strukovno obrazovanje provodi Nacionalni centar za vanjsko vrednovanje obrazovanja.“.

Članak 9.

Članak 14. mijenja se i glasi:

„(1) Vijeće za strukovno obrazovanje (u daljnjem tekstu: Vijeće) ima 20 članova koje imenuje ministar, i to:

- 1 člana na prijedlog Hrvatske udruge poslodavaca
- 1 člana na prijedlog Hrvatske gospodarske komore
- 1 člana na prijedlog Hrvatske obrtničke komore
- 3 člana predstavnika sindikata
- 1 člana na prijedlog ministarstva nadležnog za gospodarstvo, poduzetništvo i obrt
- 1 člana na prijedlog ministarstva nadležnog za turizam
- 1 člana na prijedlog ministarstva nadležnog za poljoprivredu
- 1 člana na prijedlog ministarstva nadležnog za rad
- 1 člana predstavnika nacionalnih saveza osoba s invaliditetom koji predstavlja polaznike s teškoćama u razvoju, na prijedlog ministra nadležnog za socijalnu politiku
- 1 člana na prijedlog Agencije
- 1 člana na prijedlog Hrvatskog zavoda za zapošljavanje
- 1 člana na prijedlog Ministarstva
- 4 člana predstavnika ustanova za strukovno obrazovanje
- 1 člana predstavnika sveučilišnih studija
- 1 člana predstavnika stručnih studija.

(2) Članovi Vijeća biraju se na razdoblje od pet godina.

(3) Vijeće usklađuje rad svih dionika u području strukovnog obrazovanja, pokreće inicijative za donošenje novih ili izmjene i dopune postojećih kurikuluma, predlaže mjere i aktivnosti te strategije razvoja strukovnog obrazovanja, daje prethodno mišljenje u vezi s donošenjem mreže i imenovanjem regionalnih centara kompetentnosti te obavlja i druge poslove u skladu s odlukom o imenovanju.“.

Članak 10.

Članak 15. briše se.

Članak 11.

U članku 20. stavak 4. briše se.

Članak 12.

Članak 23. mijenja se i glasi:

„Nastavna godina za stjecanje kvalifikacija na razinama od 2 do 5 HKO-a traje najviše 40 tjedana.“.

Članak 13.

U članku 24. stavku 2. iza riječi: „obrazovanje“ dodaju se zarez i riječi: „koja može biti i regionalni centar kompetentnosti“.

Članak 14.

Članak 29. mijenja se i glasi:

„(1) Na izvođenje praktične nastave i vježbi primjenjuju se odredbe ovoga Zakona i propisa koji iz njega proizlaze.

(2) Ako praktična nastava i vježbe kontinuirano traju 4 ili više sati dnevno, polaznicima se mora osigurati najmanje trideset minuta dnevnog odmora.

(3) Tijekom školske godine ustanova za strukovno obrazovanje i poslodavac polaznicima moraju osigurati najmanje 45 radnih dana odmora.

(4) Polaznik ne može biti istoga dana i na nastavi u ustanovi za strukovno obrazovanje i na praktičnoj nastavi i vježbama kod poslodavca.

(5) Maloljetnim redovitim polaznicima praktična nastava i vježbe organizira se u vremenu od 6 do 22 sata i ne smije trajati dulje od 8 sati dnevno.

(6) Iznimno, u opravdanim slučajevima, na zahtjev ustanove, a uz prethodno mišljenje Agencije, Ministarstvo može odobriti i drugačiju organizaciju nastave iz stavka 4. ovoga članka.

(7) U provedbi praktične nastave i vježbi osiguravaju se propisane mjere zaštite na radu i mjere sigurnosti sukladno posebnim propisima, kao i odgovarajuća primjena posebnih propisa kojima se uređuju poslovi koje ne smije obavljati maloljetnik.“.

Članak 15.

Članak 33. mijenja se i glasi:

„(1) Ustanova za strukovno obrazovanje može biti imenovana regionalnim centrom kompetentnosti (u daljnjem tekstu: Centar).

(2) Centar je mjesto izvrsnosti strukovnog obrazovanja i osposobljavanja u kojemu se uz osnovnu djelatnost strukovnog obrazovanja, koja obuhvaća i provedbu učenja temeljenog na radu, obavlja i osposobljavanje i usavršavanje i druge djelatnosti koje doprinose poboljšanju kvalitete strukovnog obrazovanja i osposobljavanja i njegove prilagodbe potrebama gospodarstva i tržišta rada.

(3) U obavljanju djelatnosti Centar:

- provodi učenje temeljeno na radu
- provodi stručno osposobljavanje i usavršavanje te cjeloživotno učenje za potrebe gospodarskih subjekata, nezaposlenih i drugih polaznika
- provodi stručno usavršavanje nastavnika strukovnih predmeta, suradnika u nastavi, mentora kod poslodavaca i drugih stručnjaka u obrazovanju
- potiče suradnju obrazovnih ustanova na svim razinama s gospodarskim subjektima s ciljem prilagodbe obrazovnih programa potrebama na tržištu rada
- provodi aktivnosti promocije strukovnih zanimanja i organizaciju smotri i drugih skupova
- obavlja profesionalno usmjeravanje vezano uz učenje temeljeno na radu, nastavak obrazovanja i pronalazak posla
- potiče suradnju i sudjeluje u provedbi projekata vezanih uz poboljšanje kvalitete strukovnog obrazovanja i njegove prilagodbe gospodarskim potrebama
- obavlja druge poslove koji doprinose poboljšanju kvalitete strukovnog obrazovanja i njegove prilagodbe potrebama na tržištu rada.

(4) Sredstva za obavljanje djelatnosti Centra osigurava osnivač, a Centar može stjecati prihode i iz drugih izvora, u skladu sa zakonom.

(5) Temeljna obilježja Centra su inovativne metode poučavanja i inovativni modeli učenja, učenje temeljeno na radu za učinkovitije uključivanje polaznika na tržište rada, uvažavanje potreba polaznika s teškoćama i drugih ranjivih skupina, omogućena vertikalna prohodnost za nastavak obrazovanja, izvrsnost nastavnika, visokokvalitetna infrastruktura, konstruktivna i kreativna suradnja sa socijalnim partnerima, javnim sektorom, gospodarskim subjektima, visokim učilištima i drugim zainteresiranim institucijama šire zajednice.

(6) Mreža centara sadrži skup parametara i detaljnijih smjernica vezanih uz prostorni raspored, područnu zastupljenost, uvažavajući ravnomjerni regionalni razvoj, potrebne prostorne, materijalne i kadrovske uvjete te mogući broj centara na razini Republike Hrvatske temeljen na broju ustanova za strukovno obrazovanje u pojedinom sektoru te optimalnom broju centara s obzirom na broj polaznika, ustanova za strukovno obrazovanje te potrebe tržište rada, kao i razrađene kriterije za njihovo imenovanje.

(7) Mrežu centara iz stavka 6. ovoga članka donosi ministar uz prethodno mišljenje Vijeća.

(8) Mreža centara iz stavka 6. ovoga članka može se izmijeniti na temelju izmijenjenih okolnosti koje predstavljaju elemente za izradu Mreže.

(9) Na temelju parametara i smjernica utvrđenih Mrežom, postupak odabira centara započinje otvorenim javnim pozivom osnivačima ustanova za strukovno obrazovanje koji objavljuje Ministarstvo.

(10) Javni poziv otvoren je do imenovanja broja centara u skladu s Mrežom. Javni poziv može se ponovno otvoriti ako se sukladno Mreži ispune pretpostavke za imenovanje novih centara.

(11) Osnivači predlažu ustanove za strukovno obrazovanje za imenovanje Centrom, temeljem razvojnog plana za razdoblje od pet godina, uz koji moraju ispunjavati sljedeće minimalne uvjete:

- izražena regionalna gospodarska potreba, koja se dokazuje ugovorima o suradnji s relevantnim gospodarskim subjektima, uvažavajući potrebe gospodarstva i tržišta rada na području na kojem djeluje Centar
- broj polaznika strukovnog obrazovanja i osposobljavanja u obrazovnom sektoru ili sektorima u kojima djeluje Centar u skladu s Mrežom
- sklopljeni ugovori o suradnji s drugim ustanovama za strukovno obrazovanje, visokim učilištima, strukovnim komorama i drugim institucijama koje doprinose kvaliteti strukovnog obrazovanja u obrazovnom sektoru ili sektorima u kojima djeluje Centar
- funkcionalna održivost Centra u smislu odgovarajućih financijskih, kadrovskih i materijalnih resursa sukladno Mreži
- postoji poveznica s razvojnim planovima osnivača
- prostorni uvjeti za obavljanje djelatnosti strukovnog obrazovanja i osposobljavanja osigurani su na jednoj ili više lokacija.

(12) Uz prijedlog iz stavka 11. ovoga članka obvezno se prilažu dokazi o ispunjavanju uvjeta iz stavka 11. ovoga članka, definirani javnim pozivom.

(13) Ministarstvo prikupljene prijedloge radi provjere ispunjavanja uvjeta upućuje na prethodno mišljenje Vijeću, koje dostavlja mišljenje u roku od 15 dana od dostave zahtjeva za mišljenjem.

(14) Na temelju mišljenja Vijeća i u skladu s Mrežom iz stavka 6. ovoga članka, ministar donosi odluku o imenovanju ustanova za strukovno obrazovanje centrima.

(15) Popis centara javno je dostupan na mrežnim stranicama Ministarstva.

(16) Odluka o imenovanju Centra donosi se na razdoblje od pet godina s mogućnošću ponovnog imenovanja. Prijedlog za pokretanje postupka vrednovanja Centra radi ponovnog imenovanja osnivač upućuje Ministarstvu najkasnije šest mjeseci prije isteka razdoblja za koje je ustanova imenovana Centrom.

(17) U postupku vrednovanja Centra radi ponovnog imenovanja, Centar mora uz uvjete iz stavka 11. ovoga članka priložiti izvješće o radu za prethodno razdoblje i izrađen razvojni plan Centra za sljedeće razdoblje.

(18) Uz prijedlog iz stavka 16. ovoga članka prilažu se dokazi o ispunjavanju uvjeta iz stavaka 11. i 17. ovoga članka.

(19) Nakon obavljenog postupka vrednovanja iz stavka 17. ovoga članka, a na temelju prethodnog mišljenja Vijeća, ministar donosi odluku o ponovnom imenovanju.

(20) Centar osigurava ukupne stručne i materijalne uvjete za obavljanje djelatnosti redovitim polaznicima.

(21) Ustanova za strukovno obrazovanje koja je imenovana Centrom može, radi obavljanja dodatnih poslova koji proizlaze iz djelokruga rada Centra, zaposliti djelatnika za koordiniranje poslova Centra te druge djelatnike koji ne obavljaju poslove strukovnog obrazovanja i osposobljavanja, s kojim sklapa ugovor o radu na vrijeme imenovanja Centra, a u slučaju ponovnog imenovanja Centra, dopušteno je sklapanje uzastopnih ugovora na određeno vrijeme na koje je Centar ponovno imenovan.“.

Članak 16.

U članku 37. stavak 6. mijenja se i glasi:

„(6) Strukovni učitelji i suradnici u nastavi iz ovoga članka pedagoške kompetencije stječu po posebnome programu koji donosi Ministarstvo, a organizira i provodi institucija koju ovlasti Ministarstvo.“.

PRIJELAZNA I ZAVRŠNA ODREDBA

Članak 17.

Pravilnike iz članaka 2. i 6. ovoga Zakona ministar će donijeti u roku od godine dana od dana stupanja na snagu ovoga Zakona.

Članak 18.

Ovaj Zakon stupa na snagu osmoga dana od dana objave u Narodnim novinama.

O B R A Z L O Ž E N J E

I. RAZLOZI ZBOG KOJIH SE ZAKON DONOSI

Donošenjem Strategije razvoja sustava strukovnog obrazovanja u Republici Hrvatskoj 2008. - 2013. započeo je proces modernizacije i reforme strukovnog obrazovanja, a riječ je o procesu koji traje od 2006. godine postupnom izgradnjom kapaciteta, resursa, strategija i politika u skladu s preporukama Kopenhaškog procesa. Nakon Strategije razvoja sustava strukovnog obrazovanja u Republici Hrvatskoj 2008. - 2013., 2009. godine donesen je Zakon o strukovnom obrazovanju (Narodne novine, broj 30/09). Ovim dokumentima postavljen je strateški i zakonski okvir razvoja strukovnog obrazovanja u Republici Hrvatskoj, a u skladu s politikama i procesima razvoja strukovnog obrazovanja na razini Europske unije. Uvode se promjene kako bi se osiguralo stjecanje kompetencija potrebnih tržištu rada s ciljem stručnog priznavanja kvalifikacija. Na temelju Zakona o strukovnom obrazovanju poduzet je čitav niz mjera usmjerenih na modernizaciju i jačanje kvalitete strukovnog obrazovanja i osposobljavanja u Republici Hrvatskoj. Jačali su se mehanizmi povezanosti strukovnog obrazovanja s potrebama tržišta rada (sektorska vijeća), uz razvoj i uvođenje novih alata (profili sektora, metodologija za razvoj strukovnih standarda zanimanja, kvalifikacija i kurikuluma), a na temelju njih modularnih i na ishodima učenja utemeljenih strukovnih kurikuluma. Unaprijeđen je sustav osiguranja kvalitete i uvedeno je samovrednovanje u ustanove za strukovno obrazovanje. Snažno se poticao razvoj partnerstva ustanova za strukovno obrazovanje i lokalnih dionika. Također, Zakon o strukovnom obrazovanju osigurao je uključenost svih interesnih grupacija u sastavu Vijeća za strukovno obrazovanje i sektorskih vijeća.

Trenutno je djelatnost strukovnog obrazovanja, kao dijela srednjoškolskog obrazovanja u Republici Hrvatskoj, uređena u skladu s odredbama Zakona o odgoju i obrazovanju u osnovnoj i srednjoj školi (Narodne novine, br. 87/08, 86/09, 92/10, 105/10 - ispravak, 90/11, 16/12, 86/12, 94/13, 152/14 i 7/17; u daljnjem tekstu: Zakon o odgoju i obrazovanju), Zakona o strukovnom obrazovanju (Narodne novine, br. 30/09, 24/10 i 22/13) i Zakona o obrtu (Narodne novine, broj 143/13).

Donošenjem Zakona o Hrvatskom kvalifikacijskom okviru (Narodne novine, br. 22/13 i 41/16; u daljnjem tekstu: Zakon o HKO-u) 2013. godine u sustavu strukovnog obrazovanja i osposobljavanja pojavila se zakonska neusklađenost i preklapanje dvaju zakona, Zakona o strukovnom obrazovanju i Zakona o HKO-u jer na više mjesta reguliraju istu tematiku različitim odredbama. Dok su stupanjem na snagu Zakona o HKO-u neke odredbe Zakona o strukovnom obrazovanju prestale važiti, neke su ostale neizmijenjene i time je došlo do preklapanja koje dovodi do znatnih problema u primjeni. Slijedom navedenoga ovim zakonom mijenjaju se navedene odredbe.

U listopadu 2014. godine Hrvatski sabor donio je Strategiju obrazovanja, znanosti i tehnologije (Narodne novine, broj 124/14; u daljnjem tekstu: Strategija) koja, uz ostalo, razrađuje prioritete i mjere za unaprijeđenje srednjoškolskog obrazovanja, cjeloživotnog učenja i obrazovanja odraslih. Među prioritetima reforme naglašava se fleksibilnost strukovnog obrazovanja uz izbornost i modularnost, osiguravanje općeg obrazovanja i stjecanje ključnih

kompetencija kao temelja za daljnje obrazovanje i cjeloživotno učenje. U Strategiji je u mjeri 2.4.16. predviđena izrada i donošenje Programa razvoja sustava strukovnog obrazovanja i osposobljavanja (2016.-2020.). Uvođenjem ove mjere propisano je da će spomenuti Program dodatno definirati i razraditi provedbu strateških smjernica utvrđenih Strategijom.

Program razvoja sustava strukovnog obrazovanja i osposobljavanja (2016. - 2020.) predviđa da se strukovno obrazovanje ostvaruje na temelju nacionalnog okvirnog kurikulumu, nacionalnoga kurikulumu za strukovno obrazovanje, sektorskih kurikulumu te strukovnih kurikulumu. Također, predviđa izradu i donošenje nacionalnog kurikulumu za strukovno obrazovanje kojim se određuje svrha, vrijednosti, ciljevi, sadržaji, procesi učenja i poučavanja, organizacija i načini vrednovanja učeničkih postignuća, kompetencija i kvalifikacija u sustavu strukovnog obrazovanja, izradu, donošenje i praćenje provedbe sektorskih kurikulumu i/ili kurikulumu za stjecanje kvalifikacija te jačanje modela učenja temeljenog na radu na način da će biti jasno naglašen i promoviran u sklopu nacionalnog kurikulumu za strukovno obrazovanje, a detaljno razrađen za svaki obrazovni sektor u sklopu sektorskih kurikulumu. Sektorski kurikulumu omogućit će veću fleksibilnost i autonomiju obrazovnih ustanova u izboru sadržaja i metoda rada, učenicima će omogućiti stjecanje kompetencija prilagođenih njihovu profesionalnome i osobnome razvoju, gospodarstvu i lokalnim zajednicama jednostavniji utjecaj na obrazovni sustav čime lakše mogu ispuniti potrebe za kompetentnom radnom snagom te će biti modularni i ishodovno orijentirani. Sektorski kurikulumu razvijat će se na razini obrazovnoga sektora, odnosno podsektora uz iznimku razvoja pojedinih kurikulumu za stjecanje kvalifikacije zbog specifičnosti tih kvalifikacija. Stoga, ih je potrebno propisati ovim zakonom. Program predviđa i unaprjeđenje sustava osiguranja kvalitete u strukovnom obrazovanju, a pritom nije riječ samo o praćenju kvalitete i uvjeta poučavanja, već i o tome je li obrazovanje „svrhovito“ - je li u skladu s potrebama učenika i zadovoljava li potrebe tržišta rada. Stoga se ovim zakonom uspostavlja bolji sustav osiguranja kvalitete. Osim toga, Program predviđa i jačanje međunarodne dimenzije, odnosno jačanje mobilnosti učenika, odnosno daljnje razvijanje mobilnosti radi učenja jer priznavanje razdoblja mobilnosti kao sastavnoga djela učenikova procesa obrazovanja poslodavcima olakšava razumijevanje kvalifikacija stečenih u inozemstvu. Upravo taj segment obuhvaćen je ovim zakonom.

Strategija predviđa i uspostavu regionalnih centara kompetentnosti za strukovno obrazovanje i osposobljavanje povezanih sa svijetom rada. U suradnji gospodarstva, regionalne i lokalne samouprave te obrazovnih ustanova projektnim financiranjem potrebno je pokretati osnivanje i razvoj regionalnih centara kompetentnosti i njihovih mreža, koristeći se isključivo postojećim prostornim kapacitetima. Također, Program predviđa provedbu programa redovitog strukovnog obrazovanja, stručnog usavršavanja i cjeloživotnog obrazovanja kao i drugih oblika formalnog i neformalnog obrazovanja u regionalnim centrima kompetentnosti, mjestima izvrsnosti strukovnog obrazovanja i osposobljavanja koji pružaju inovativne modele učenja, izvrsnost nastavnika, predavača i mentora kod poslodavaca te visokokvalitetnu infrastrukturu, konstruktivnu i kreativnu suradnju sa socijalnim partnerima, javnim sektorom te gospodarskim subjektima i drugim zainteresiranim institucijama šire zajednice. Osim toga, Operativnim programom „Učinkoviti ljudski potencijali 2014. - 2020.“ Republika Hrvatska je u tematskom cilju „Ulaganje u obrazovanje, osposobljavanje i strukovno osposobljavanje za vještine i cjeloživotno učenje“ postavila prioritete kako bi se pristupilo reformi postojećeg sustava strukovnog obrazovanja i osposobljavanja. U sklopu toga, a uz postavljen specifičan cilj „Modernizacija ponude strukovnog obrazovanja te podizanje njegove kvalitete radi povećanja zapošljivosti učenika, kao i mogućnosti za daljnje obrazovanje“, Republika Hrvatska planira provesti i aktivnosti vezane uz uspostavu nacionalnih regionalnih centara kompetentnosti u početku u sektorskim područjima turizma i ugostiteljstva, strojarstva i elektrotehnike,

informativskih i komunikativskih tehnologija, poljoprivrede i zdravstva te drugim strukovnim sektorima koji će pratiti načela primjene inovativnih nastavnih metoda (uključujući organizaciju praktične nastave u kontroliranim uvjetima), suradnjom s poslodavcima i socijalnim partnerima uzimajući u obzir nacionalne/regionalne prioritete i potrebe tržišta rada, a kako bi se kontinuirano pratile potrebe tržišta rada te usuglasile obrazovne politike. Također, prema Operativnome programu „Konkurentnost i kohezija“ u području strukovnog obrazovanja planiran je projekt uspostave centara kompetentnosti čime je predviđena rekonstrukcija, obnova i adaptacija srednjih strukovnih škola koje će biti uspostavljene kao centri kompetentnosti u ciljanim sektorima. Dakle, ovim zakonom propisuje se način uspostavljanja regionalnih centara kompetentnosti.

Učenje temeljeno na radu učinkovit je alat za olakšavanje prijelaza mladih na tržište rada prema smjernicama Europske komisije. Strategijom je potvrđena strateška orijentacija strukovnog obrazovanja u Republici Hrvatskoj prema učenju temeljenom na radu te se ovim zakonom daje definicija i oblici učenja temeljenog na radu.

Praktična nastava je ionako otežana posebno za učenike određenih zanimanja zbog ograničenja izvođenja praktične nastave i vježbi, odnosno ograničenja na rad maloljetnika pri provedbi praktične nastave i vježbi. Zbog tog razloga, ovim zakonom se uređuje to područje uz pridržavanje drugih propisa kojima se uređuje zaštita maloljetnika. Osim toga, učenicima koji pohađaju programe obrazovanja za vezane obrte nastavna godina, odnosno praktična nastava trenutačnim zakonskim rješenjem ograničena je na 38 tjedana iako isto traje i do 40 tjedana te se i to mijenja ovim zakonom.

II. PITANJA KOJA SE ZAKONOM UREĐUJU

Ovim zakonom:

- omogućava se razvoj nacionalnoga kurikulumu za strukovno obrazovanje, sektorskih kurikulumu, strukovnih kurikulumu te kurikulumu ustanove za strukovno obrazovanje (Nacionalnim kurikulumom za strukovno obrazovanje odredit će se svrha, vrijednosti, ciljevi, procesi učenja i poučavanja, organizacija i načini vrednovanja ishoda učenja u sustavu strukovnog obrazovanja. Sektorskim kurikulumom odredit će se okvir koji će obuhvaćati sve strukovne kurikulume kojima se omogućuje stjecanje kvalifikacija na razinama od 2 do 5 Hrvatskoga kvalifikacijskog okvira (u daljnjem tekstu: HKO) jednoga obrazovnog sektora. Izrada sektorskih kurikulumu omogućit će veću fleksibilnost i autonomiju obrazovnih ustanova u izboru sadržaja i metoda rada, učenicima će omogućiti stjecanje kompetencija prilagođenih njihovom profesionalnom i osobnom razvoju, gospodarstvu i lokalnim zajednicama. Kurikulum ustanove za strukovno obrazovanje izrađuje i donosi ustanova za strukovno obrazovanje na temelju sektorskog kurikulumu, kojim se detaljno razrađuje odgojno-obrazovni proces kojim se stječu kvalifikacije na razinama od 2 do 5 HKO-a u toj ustanovi. Strukovnim kurikulumima će se definirati procesi i uvjeti stjecanja kvalifikacija na razinama od 2 do 5 HKO-a, koji će učenicima pružati stjecanje ključnih i specifičnih strukovnih kompetencija.)

- omogućava se uspostava regionalnih centara kompetentnosti (ustanova za strukovno obrazovanje imenuje se Centrom kompetentnosti koje je mjesto izvrsnosti strukovnog obrazovanja i osposobljavanja u kojemu će se provoditi: osnovna djelatnost strukovnog obrazovanja, stručno usavršavanje te cjeloživotno učenje, trajno stručno usavršavanje nastavnika strukovnih predmeta i mentora zaposlenih u poslodavaca, aktivnosti promocije zanimanja, profesionalno usmjeravanje vezano uz nastavak obrazovanja i pronalazak posla; na ovaj način, učenicima će se omogućiti kvalitetnije strukovno obrazovanje)
- jača se učenje temeljeno na radu (Važnost učenja temeljenog na radu u strukovnom obrazovanju je prepoznata jer se predloženim zakonom po prvi puta u strukovnom obrazovanju definira pojam učenja temeljenog na radu. Nadalje, ističe se kako se ono mora provoditi u suradnji ustanove za strukovno obrazovanje i gospodarskih subjekata te se definiraju načini provedbe učenja temeljenog na radu.)
- omogućava se uspostava boljeg sustava osiguravanja kvalitete (Pritom se ne radi samo o praćenju kvalitete i uvjeta poučavanja već i tome je li obrazovanje „svrhovito“, odnosno je li u skladu s potrebama učenika i zadovoljava li potrebe tržišta rada.)
- omogućava se izgradnja sustava koji će omogućiti cjeloživotno učenje i mobilnost (Na ovaj način naglašava se važnost cjeloživotnog učenja te se jača međunarodna dimenzija, odnosno mobilnost učenika, jer priznavanje razdoblja mobilnosti kao sastavnog djela učenikova procesa obrazovanja poslodavcima olakšava razumijevanje kvalifikacija stečenih u inozemstvu.).

III. OBRAZLOŽENJE ODREDBI PREDLOŽENOG ZAKONA

Članak 1.

Ovim člankom pojmovi koji se koriste u Zakonu usklađuju se s terminologijom Zakona o Hrvatskom kvalifikacijskom okviru i ostalim propisima.

Članak 2.

Ovim člankom mijenja se naziv II. poglavlja i članak 5. kojim se definira što se stječe strukovnim obrazovanjem te izdavanje javne isprave za navedeno obrazovanje kao i mjesto gdje se može provoditi učenje temeljeno na radu. Naglašava se i mogućnost stjecanja ishoda učenja i tijekom razdoblja međunarodne mobilnosti u drugoj zemlji u poslodavca ili ustanovi za strukovno obrazovanje.

Članak 3.

Ovim člankom brišu se odredbe koje se odnose na donošenja standarda zanimanja i standarda strukovne kvalifikacije koji su definirani u članku 6. Zakona o strukovnom obrazovanju.

Članak 4.

Ovim člankom propisuje se dodjeljivanje kreditnih bodova kvalifikacijama i pripadajućim skupovima ishoda učenja.

Članak 5.

Ovim člankom propisuje se da se strukovno obrazovanje ostvaruje na temelju nacionalnog kurikulum, nacionalnoga kurikulum za strukovno obrazovanje, sektorskih kurikuluma, strukovnih kurikuluma te kurikuluma ustanove za strukovno obrazovanje. Nadalje, definira se sektorski i strukovni kurikulum kao i kurikulum ustanove za strukovno obrazovanje koji se izrađuje na temelju sektorskih i strukovnih kurikuluma nakon njihova donošenja u suradnji s dionicima strukovnog obrazovanja na lokalnoj i regionalnoj razini. Odredbama ovoga članka definira se tko donosi metodologiju izrade pojedinih dokumenata, kao i same dokumente.

Članak 6.

Ovim člankom propisuje se uspostava nacionalnog sustava osiguravanja kvalitete strukovnog obrazovanja koji se temelji na postupcima samovrednovanja i vanjskoga vrednovanja te povezanosti s Europskim sustavom osiguravanja kvalitete u strukovnom obrazovanju i osposobljavanju (EQAVET). Nadalje, propisuje se donošenje metodologije za provedbu samovrednovanja i vanjskoga vrednovanja.

Članak 7.

Ovim člankom brišu se odredbe članka 10. Zakona o strukovnom obrazovanju, kojim se propisuje donošenje mreže kurikuluma i ustanova.

Članak 8.

Ovim člankom propisuje se obveza samovrednovanja ustanova za strukovno obrazovanje te nadležnost Nacionalnog centra za vanjsko vrednovanje obrazovanja.

Članak 9.

Ovim člankom propisuje se sastav i nadležnost Vijeća za strukovno obrazovanje.

Članak 10.

Ovim člankom briše se članak 15. Zakona o strukovnom obrazovanju, kojim se propisuje nadležnost ministra za donošenje odluke o obrazovnim sektorima.

Članak 11.

Ovim člankom briše se stavak kojim je propisana obveza donošenja odluke o elementima i kriterijima za upis u prvi razred strukovnog obrazovanja.

Članak 12.

Ovim člankom propisuje se trajanje nastavne godine za stjecanje kvalifikacija na razinama od 2 do 5 HKO-a.

Članak 13.

Ovim člankom dopunjuje se članak 24. stavak 2. Zakona o strukovnom obrazovanju riječima: „koja može biti i regionalni centar kompetentnosti“ čime se propisuje kako se praktična nastava i vježbe izvode u ustanovi za strukovno obrazovanje koja može biti i regionalni centar kompetentnosti.

Članak 14.

Ovim člankom propisuje se da se maloljetnim redovitim polaznicima praktična nastava i vježba organiziraju u vremenu od 6 do 22 sata i da ne smije trajati dulje od 8 sati dnevno. Nadalje, propisuje se trajanje odmora za polaznike kao i činjenica da polaznik ne može biti istoga dana i na nastavi u ustanovi za strukovno obrazovanje i na praktičnoj nastavi i vježbama kod poslodavca. U provedbi praktične nastave i vježbi osiguravaju se propisane mjere zaštite na radu i mjere sigurnosti sukladno posebnim propisima, kao i odgovarajuća primjena posebnih propisa kojima se uređuju poslovi koje ne smije obavljati maloljetnik.

Članak 15.

Ovim člankom propisuje se da ustanova za strukovno obrazovanje može biti imenovana regionalnim centrom kompetentnosti koji je mjesto izvrsnosti strukovnog obrazovanja i osposobljavanja u kojemu se uz osnovnu djelatnost strukovnog obrazovanja, koja obuhvaća i provedbu učenja temeljenog na radu, obavlja i osposobljavanje i usavršavanje i druge djelatnosti koje doprinose poboljšanju kvalitete strukovnog obrazovanja i osposobljavanja i njegove prilagodbe potrebama gospodarstva i tržišta rada. Sredstva za obavljanje djelatnosti Centra osigurava osnivač, a Centar može stjecati prihode i iz drugih izvora, u skladu sa zakonom. Ustanove za strukovno obrazovanje radi imenovanja Centrom trebaju ispunjavati sljedeće minimalne uvjete: izražena regionalna gospodarska potreba, koja se dokazuje ugovorima o suradnji s relevantnim gospodarskim subjektima, uvažavajući potrebe gospodarstva i tržišta rada na području na kojem djeluje Centar; broj polaznika strukovnog obrazovanja i osposobljavanja u obrazovnom sektoru ili sektorima u kojima djeluje Centar u skladu s Mrežom; sklopljeni ugovori o suradnji s drugim ustanovama za strukovno obrazovanje, visokim učilištima, strukovnim komorama i drugim institucijama koje doprinose kvaliteti strukovnog obrazovanja u obrazovnom sektoru ili sektorima u kojima djeluje Centar; funkcionalna održivost Centra u smislu odgovarajućih financijskih, kadrovskih i materijalnih resursa sukladno Mreži; postojanje poveznice s razvojnim planovima osnivača; prostorni uvjeti za obavljanje djelatnosti strukovnog obrazovanja i osposobljavanja osigurani su na jednoj ili više lokacija. Nadalje, definira se način donošenja Mreže centara kao i postupci za imenovanje ustanove za strukovno obrazovanje Centrom te način ponovnog imenovanja.

Članak 16.

Ovim člankom propisuje se stjecanje pedagoških kompetencija na način da strukovni učitelji i suradnici u nastavi pedagoške kompetencije stječu po posebnome programu koji donosi Ministarstvo, a organizira i provodi institucija koju ovlasti Ministarstvo.

Članak 17.

Ovim člankom propisuje se rok u kojem će ministar donijeti pravilnik o sadržaju i obliku javne isprave i uvjerenja o stečenoj kvalifikaciji, kao i rok za donošenje pravilnika o pokazateljima kvalitete strukovnog obrazovanja, njihovom praćenju te korištenju rezultata vrednovanja ustanova za strukovno obrazovanje.

Članak 18.

Propisuje se stupanje na snagu ovoga Zakona.

IV. OCJENA I IZVORI SREDSTAVA POTREBNIH ZA PROVOĐENJE ZAKONA

Za provedbu ovoga zakona nije potrebno osigurati dodatna financijska sredstva u državnom proračunu Republike Hrvatske.

V. RAZLIKE IZMEĐU RJEŠENJA KOJA SE PREDLAŽU KONAČNIM PRIJEDLOGOM ZAKONA U ODNOSU NA RJEŠENJA IZ PRIJEDLOGA ZAKONA TE RAZLOZI ZBOG KOJIH SU TE RAZLIKE NASTALE

Hrvatski sabor je na sjednici održanoj 15. prosinca 2017. godine prihvatio Prijedlog zakona te uputio predlagatelju primjedbe, prijedloge i mišljenja radi pripreme Konačnog prijedloga zakona.

Prihvaćen je prijedlog Odbora za zakonodavstvo Hrvatskoga sabora da se nomotehnički doradi izričaj članka 1. Prijedloga zakona, tako da se u uvodnoj rečenici propiše kako se radi o pojmovima koji u smislu ovoga Zakona imaju sljedeća značenja.

Prihvaćajući prijedlog saborske zastupnice Sabine Glasovac o jasnijem definiranju kurikuluma ustanove za strukovno obrazovanje kao trajnog dokumenta, izmijenjena je odredba članka 5. Prijedloga zakona kojim se mijenja članak 8., tako da je u stavku 7. brisan podstavak 1. koji je propisivao da se kurikulumom ustanove za strukovno obrazovanje utvrđuje nastavni plan za svaku strukovnu kvalifikaciju koju ustanova za strukovno obrazovanje izvodi, a stavak 12. propisuje da kurikulum ustanove za strukovno obrazovanje donosi ustanova najkasnije do 31. kolovoza tekuće godine prije početka školske godine u kojoj se počinje primjenjivati.

Sljedeći intenciju predlagatelja da vanjsko vrednovanje obrazovanja provodi Nacionalni centar za vanjsko vrednovanje obrazovanja te da je uloga Agencije za strukovno obrazovanje i obrazovanje odraslih isključivo u pružanju podrške školama u dijelu koji se tiče

samovrednovanja ustanova, a koji je samo jedan od aspekata koji se sagledavaju pri vanjskom vrednovanju škole, saborska zastupnica Sabina Glasovac predložila je izmjenu odredbe koja propisuje da vanjsko vrednovanje ustanova za strukovno obrazovanje provodi Nacionalni centar za vanjsko vrednovanje obrazovanja u suradnji s Agencijom, na način da se istom odredbom jasno propiše kako je Nacionalni centar za vanjsko vrednovanje obrazovanja (a ne i Agencija za strukovno obrazovanje i obrazovanje odraslih) nadležan za provođenje vanjskog vrednovanja ustanova za strukovno obrazovanje. Prihvaćajući navedeni prijedlog, u članku 8. Prijedloga zakona kojim se mijenja članak 11. Zakona o strukovnom obrazovanju, u stavku 2. brisane su riječi: „u suradnji s Agencijom“.

VI. PRIJEDLOZI I MIŠLJENJA DANI NA PRIJEDLOG ZAKONA KOJE PREDLAGATELJ NIJE PRIHVATIO, S OBRAZLOŽENJEM

Predlagatelj nije prihvatio prijedlog saborskog zastupnika dr. sc. Miranda Mrsića da se izradi potpuno novi zakon jer se ovim izmjenama i dopunom Zakona, kao što je predviđeno i iskazom o procjeni učinka propisa te samim opisom stanja i osnovnim pitanjima, koja se planiraju urediti ovim zakonom, uređuju samo nužne izmjene koje proizlaze iz strateških dokumenata te ostalih zakonskih propisa, a kako bi se omogućile promjene u strukovnom obrazovanju. Daljnjom implementacijom strateških dokumenata i reformom obrazovanja (npr. donošenjem modela dualnog obrazovanja) će proisteći ostale potrebne promjene te se u budućnosti planira i izrada novoga cjelovitog zakona o strukovnom obrazovanju.

Predlagatelj nije prihvatio prijedlog saborskih zastupnika Marka Sladoljeva i Franje Lucića da se članak 14. stavak 5. Prijedloga zakona uskladi s odredbama Zakona o radu kojima je propisan rad maloljetnika najkasnije do 20 sati iz razloga što ovaj zakon ne uređuje rad maloljetnika već učeničko pohađanje praktične nastave i vježbi.

Predlagatelj nije prihvatio prijedlog saborskoga zastupnika Marka Sladoljeva da se u članku 14. Prijedloga zakona detaljnije uredi zaštita na radu učenika jer su mjere zaštite na radu u provedbi praktične nastave već propisane posebnim propisima na koje se poziva u ovom zakonu.

Isto tako, nije prihvaćen prijedlog istoga zastupnika da se u članku 16. Prijedloga zakona ne izostave mentori kod poslodavaca u smislu propisivanja programa za stjecanje pedagoških kompetencija iz razloga što će to pitanje biti uređeno izmjenama Zakona o obrtu.

Razmotrena su mišljenja saborskih zastupnika Marka Sladoljeva, Sabine Glasovac, Davora Vlaovića i Hrvoja Zekanovića, kojima se propituje sadržaj članka 15. Prijedloga zakona, odnosno regionalni centri kompetentnosti u smislu postaju li navedeni centri samostalne pravne osobe, tko su im osnivači, koji su kriteriji za osnivanje istih, tko ih vrednuje te da se Mreža regionalnih centara kompetentnosti ne može donijeti kao zasebna mreža mimo Mreže škola i programa i nisu li regionalni centri kompetentnosti isto što i centri izvrsnosti navedeni u članku 9. Zakona o odgoju i obrazovanju, koji uređuje Mrežu škola i programa koju donosi Vlada Republike Hrvatske. Naime, kao što je predloženo navedenim člankom Prijedloga zakona, ustanova za strukovno obrazovanje, odnosno škola, može biti imenovana regionalnim centrom kompetentnosti. Time ustanova za strukovno obrazovanje, odnosno škola, ne postaje nova samostalna ustanova već je i dalje škola, a osnivač školskih ustanova uređen je odredbama Zakona o odgoju i obrazovanju. Mrežom centara dodatno će se

razraditi kriteriji za imenovanje ustanova regionalnim centrima kompetentnosti dok su sama temeljna obilježja Centra te minimalni uvjeti već propisani člankom 15. Prijedloga zakona. Što se tiče vanjskoga vrednovanja centara, isto će provoditi Nacionalni centar za vanjsko vrednovanje obrazovanja, kao institucija nadležna za vanjsko vrednovanje ustanova za strukovno obrazovanje, što Centar i jest. Predviđeno je da se odluka o ponovnom imenovanju Centra donosi nakon isteka roka imenovanja od pet godina. U slučaju da se vanjskim vrednovanjem utvrdi da Centar više ne ispunjava uvjete pod kojima je imenovan, isti će prestati biti Centrom. U članku 9. stavku 2. d) Zakona o odgoju i obrazovanju, propisano je da Mreža škola sadrži i popis školskih ustanova imenovanih centrima izvrsnosti te se nigdje ne navode centri kompetentnosti niti je to istoznačnica. Ovim se zakonom uređuju centri kompetentnosti u strukovnom obrazovanju kao sasvim novi pojam sukladno Strategiji i Programu razvoja sustava strukovnog obrazovanja i osposobljavanja (2016. - 2020.) te oni nisu isto što i centri izvrsnosti.

Razmotreno je mišljenje saborskih zastupnika Sabine Glasovac i Hrvoja Zekanovića da se ne uvodi kurikulum ustanove za strukovno obrazovanje, koje je, po njihovom mišljenju, isti dokument kao i postojeći školski kurikulum uređen Zakonom o odgoju i obrazovanju, a da se novim dokumentom dodatno opterećuju škole te da nije jasna razlika između jednog i drugog dokumenta. Predlagatelj nije prihvatio prijedlog da se brišu odredbe članka 5. Prijedloga zakona kojim se uređuje kurikulum ustanove za strukovno obrazovanje. Naime, kurikulum ustanove za strukovno obrazovanje nije školski kurikulum uređen Zakonom o odgoju i obrazovanju, već zaseban dokument kojim se škola profilira u odnosu na ostale škole te isti nije vremenski ograničen već se donosi prije početka školske godine u kojoj se počinje primjenjivati. Navedeni dokument izrađuju ustanove za strukovno obrazovanje u suradnji s dionicima strukovnog obrazovanja, lokalnom i područnom (regionalnom) samoupravom, uz uvažavanje nacionalnih dokumenata te se izrađuje temeljem sektorskih i strukovnih kurikuluma. On sadrži: plan i vremenski slijed stjecanja ishoda učenja, metodama učenja i poučavanja, načinima praćenja, vrednovanja i ocjenjivanja te zajedničkim aktivnostima i horizontalnim temama koje doprinose stjecanju ishoda učenja. Ustanova za strukovno obrazovanje, prilikom izrade kurikuluma ustanove za strukovno obrazovanje može predložiti izborne skupove ishoda učenja (ili preuzeti već gotove) prema potrebama na lokalnoj i regionalnoj razini ili prema osobnim potrebama pojedinca. Kurikulumi ustanova za strukovno obrazovanje za stjecanje iste strukovne kvalifikacije u različitim ustanovama za strukovno obrazovanje mogu se značajno razlikovati.

Vezano uz primjedbu saborske zastupnice Sabine Glasovac da se odredbom članka 5. stavka 5. Prijedloga zakona koja uređuje da se strukovnim kurikulumom stječe najmanje 70% kreditnih bodova obveznih skupova ishoda i najviše 30% kreditnih bodova izbornih skupova ishoda učenja od ukupnoga obujma kvalifikacije, prejudiciraju odredbe još ne donesenog Nacionalnog kurikuluma za strukovno obrazovanje, napominjemo da se navedeni omjer odnosi samo na izborni strukovni dio strukovnog kurikuluma. Trenutačno važeći Zakon o strukovnom obrazovanju (članak 8. stavak 9.) propisuje da najviše 15% posebnog i izbornog dijela strukovnih sadržaja može donositi ustanova za strukovno obrazovanje. Temeljem tog postotka, škole su kreirale projekte i mijenjale izborni dio strukovnog kurikuluma te opremale i jačale svoje kapacitete. Povećanjem tog postotka na 30%, školama se daje veći prostor za profiliranje škole i potrebe lokalnog gospodarstva te bržu prilagodbu kurikuluma. Fiksni postotak obveznih skupova ishoda učenja je potreban zbog prepoznavanja/priznavanja stečene kvalifikacije u bilo kojoj ustanovi za strukovno obrazovanje.

Ne prihvaća se prijedlog saborske zastupnice Sabine Glasovac da se u članak 9. Prijedloga zakona kojim se uređuje sastav i zadaće Vijeća za strukovno obrazovanje u članove Vijeća dodaju i predstavnici svih ostalih ministarstava. Naime, Prijedlogom zakona postojećem sastavu Vijeća predlaže se dodavanje članova predstavnika ministarstava turizma, poljoprivrede i rada jer su navedena ministarstva izrazila interes za članstvom u navedenom Vijeću, s obzirom na interes dionika u strukovnom obrazovanju te je predlagatelj mišljenja da trenutačno ne postoji potreba za imenovanjem dodatnih članova u navedeno Vijeće.

Prijedlog saborske zastupnice doc. dr. sc. Vesne Bedeković da se u sastav Vijeća za strukovno obrazovanje uključi i predstavnike osnivača, županija i gradova, nije prihvaćen jer je jedna od zadaća Vijeća i davanje mišljenja na prijedlog Mreže regionalnih centara kompetentnosti i odluku o imenovanju ustanova za strukovno obrazovanje centrima, a s obzirom da su županije osnivači srednjih strukovnih škola, postojala bi mogućnost sukoba interesa u navedenim zadaćama.

Prijedloge Odbora za obrazovanje, znanost i kulturu Hrvatskoga sabora predlagatelj nije prihvatio iz sljedećih razloga.

Prijedlog da se pojmovi iz članka 1. Prijedloga zakona navedu abecednim redom i usklade sa Zakonom o HKO-u ne prihvaća se jer je pojmovnik složen prema opsegu pojmova - od najvećeg prema manjem i usklađen je s pojmovnikom iz Zakona o HKO-u.

Prijedlog da se u članku 2. Prijedloga zakona, kojim se mijenja članak 5. Zakona, učenje temeljeno na radu dodatno sadržajno precizira ne prihvaća se jer je definicija učenja temeljenog na radu propisana i precizirana u pojmovniku sadržanom u članku 1. Prijedloga zakona, pa isto nije potrebno dodatno precizirati u članku 2. Prijedloga zakona, koji određuje gdje se provodi učenje temeljeno na radu.

Vezano uz istaknutu primjedbu na članak 3. Prijedloga zakona, kojim se brišu odredbe koje se odnose na donošenje standarda zanimanja i standarda strukovne kvalifikacije koji su definirani člankom 6. važećeg Zakona, predlagatelj napominje kako je odredba čije se brisanje predlaže, propisivala što se utvrđuje standardom zanimanja i standardom kvalifikacije (isti su usklađeni sa Zakonom o HKO-u), tko utvrđuje metodologiju izradbe standarda zanimanja i strukovnih kvalifikacija (do sada je to bila Agencija za strukovno obrazovanje i obrazovanje odraslih), tko, na čiji prijedlog i uz čiju prethodnu suglasnost donosi standarde zanimanja i strukovnih kvalifikacija (do sada je donosio ministar, na prijedlog Agencije za strukovno obrazovanje i obrazovanje odraslih, a uz prethodnu suglasnost odgovarajućeg sektorskog vijeća iz Zakona o strukovnom obrazovanju). S obzirom da je donošenje navedenih standarda propisano Zakonom o HKO-u, potrebno je brisati odredbu koja je neusklađena s navedenim postupkom.

Prijedlog da se u članku 5. Prijedloga zakona, kojim se mijenja članak 8. Zakona ojača uloga sektorskih vijeća u izradi metodologije sektorskog kurikulumu kao i smjernica za izradu kurikulumu za strukovno obrazovanje nije prihvaćen jer su Zakonom o HKO-u propisane zadaće sektorskih vijeća i nije moguće ovim Zakonom propisivati dodatne zadaće sektorskih vijeća.

Vezano uz istaknutu primjedbu na članak 7. Prijedloga zakona, kojim se briše članak 10. Zakona, a odnosi se na donošenje mreže kurikuluma i ustanova za strukovno obrazovanje, predlagatelj napominje kako je brisanje članka 10. Zakona uzrokovano potrebom usklađivanja s člancima 9. i 10. Zakona o odgoju i obrazovanju, koji propisuje donošenje mreže školskih ustanova i programa te isto nije potrebno propisivati i ovim zakonom.

U vezi s primjedbom da se Prijedlogom zakona ne određuje pojam dualnog obrazovanja, predlagatelj ističe da je dualno obrazovanje jedan od tri prepoznata modela učenja temeljenog na radu koja su i definirana u pojmovniku Prijedloga zakona pod pojmom „učenje temeljeno na radu“, odnosno dio praktične nastave koja se obavlja kod poslodavca. S obzirom da navedeni pojam obuhvaća i pojam dualnog obrazovanja nema potrebe za posebnim isticanjem istoga.

Prijedlog da se kategorije neformalnog i informalnog obrazovanja ne izostavljaju zakonskim prijedlogom nije prihvaćen jer je priznavanje i vrednovanje neformalnog i informalnog učenja propisano Zakonom o HKO-u te ga nije potrebno zasebno propisivati ovim zakonom.

Prijedlog da u članku 9. Prijedloga zakona, kojim se mijenja članak 9. Zakona, u sastav Vijeća za strukovno obrazovanje Pravobranitelj osoba s invaliditetom imenuje predstavnika nacionalnih saveza osoba s invaliditetom koji predstavlja polaznike s teškoćama u razvoju, te da se u sastav Vijeća imenuju predstavnici osnivača (županija i gradova), kao i predstavnici drugih ministarstava nije prihvaćen. Naime, predstavnik nacionalnih saveza osoba s invaliditetom koji predstavlja polaznike s teškoćama u razvoju je i u važećem Zakonu bio propisan kao član Vijeća kojega predlaže ministarstvo nadležno za zdravstvo i socijalnu skrb, a s obzirom na zadaće Vijeća s Ministarstvom za demografiju, obitelj, mlade i socijalnu politiku dogovoreno je da isti imenuju predstavnika. Ne prihvaća se ni prijedlog da se u sastav Vijeća imenuju predstavnici osnivača jer su županije osnivači srednjih strukovnih škola, pa bi postojala mogućnost sukoba interesa s obzirom na to da je jedna od zadaća Vijeća i davanje mišljenja na prijedlog Mreže regionalnih centara kompetentnosti i odluku o imenovanju ustanova za strukovno obrazovanje centrima.

Isto tako, a s obzirom da su u sastav Vijeća uvršteni predstavnici svih ministarstava koja su pokazala interes za članstvom u Vijeću, ne prihvaća se prijedlog da se u sastav Vijeća uključe i predstavnici drugih ministarstava.

Prijedlog da se razmotri odredba članka 14. Prijedloga zakona, kojim se mijenja članak 29. Zakona, vezana uz provedbu praktične nastave i maloljetnih redovitih polaznika, a radi usklađivanja s odredbama Zakona o radu nije prihvaćen jer se Prijedlogom zakona ne uređuje rad maloljetnika već učeničko pohađanje praktične nastave i vježbi.

Prijedlog da se financiranje regionalnih centara kompetentnosti uredi na način da se oni dijelom financiraju i iz državnog proračuna nije prihvaćen. Naime, s obzirom da se regionalnim centrom kompetencija imenuje ustanova za strukovno obrazovanje, odnosno strukovna škola, financiranje je školskih ustanova već uređeno odredbama Zakona o odgoju i obrazovanju te će se Centar financirati i iz državnoga proračuna, sukladno navedenom Zakonu (primjerice, u dijelu plaća radnika i slično).

Prijedlog da se preciznije definiraju odredbe koje se odnose na međunarodnu mobilnost učenika, kao sastavnog dijela učenikova procesa obrazovanja nije prihvaćen. Republika Hrvatska je uključena u proces priznavanja razdoblja mobilnosti na razini Europske unije, no, s obzirom da se radi o procesu koji još uvijek nije usklađen na razini Europske unije te je slobodan odabir svake zemlje članice da sudjeluje u istome, člankom 5. stavkom 5. ovoga zakona predlaže se odredba u skladu s kojom polaznici mogu stjecati ishode učenja i tijekom razdoblja međunarodne mobilnosti u drugoj zemlji, a što im se u konačnici i priznaje od 2011. godine.

Prijedlog da se pojednostavi postupak stjecanja pedagoških kompetencija strukovnih učitelja te suradnika u nastavi ne prihvaća se jer je člankom 105. stavkom 6. Zakona o odgoju i obrazovanju, propisano da nastavnici, a u nastavnike se ubrajaju i strukovni učitelji i suradnici u nastavi, moraju steći pedagoške kompetencije s najmanje 55 ECTS-a. Program koji se odnosi na stjecanje pedagoških kompetencija strukovnih učitelja i suradnika u nastavi je upravo i koncipiran kako bi isti stekli potrebno pedagoško-psihološko-didaktičko-metodičko obrazovanje s najmanje 55 ECTS-a.

Prijedlog da se omogući da osim strukovnih škola, regionalnim centrima kompetentnosti mogu postati i tvrtke relevantne u gospodarskom sektoru za koje se učenik osposobljava nije prihvaćen. Naime, Strategijom i posebice Programom razvoja sustava strukovnog obrazovanja i osposobljavanja (2016. - 2020.) predviđeno je da regionalni centri kompetentnosti budu mjesta izvrsnosti strukovnog obrazovanja i osposobljavanja u kojima će se provoditi programi redovitog strukovnog obrazovanja, stručnog usavršavanja i cjeloživotnog obrazovanja, kao i drugi oblici formalnog i neformalnog obrazovanja (učenje temeljeno na radu, natjecanja i prezentacije znanja i vještina i slično). S obzirom da, sukladno Zakonu, redovito strukovno obrazovanje mogu provoditi samo škole, odnosno ustanove za strukovno obrazovanje, predviđeno je da centri kompetentnosti budu strukovne škole. Isto tako, jedno od temeljnih obilježja Centra je da ima intenzivnu suradnju s gospodarskim subjektima u vidu provođenja učenja temeljenog na radu, edukacije i osposobljavanja mentora kod poslodavaca te da njegove aktivnosti odgovaraju lokalnim i regionalnim potrebama i pridonose većoj zapošljivosti te je i temeljem toga osiguran visok utjecaj gospodarstva na aktivnosti Centra.

Vezano uz istaknutu problematiku smještaja učeničkog i nastavničkog kadra kojom je naglašeno da bi županije kao osnivači uz centre trebale imati i smještajne kapacitete poput učeničkih domova, nije prihvaćen prijedlog da se isto propisuje ovim zakonom. S obzirom na zadaće i temeljna obilježja Centra, koji predviđaju da usluge Centra ne koriste samo učenici/polaznici Centra već i učenici i nastavnici ostalih ustanova za strukovno obrazovanje, gospodarski subjekti i ostali korisnici, podrazumijeva se da će Centar morati osigurati i potreban smještaj navedenih kategorija korisnika te će osnivač Centra kroz razvojni plan Centra morati dokazati i tu mogućnost.

Prijedlog da se produlji rok od pet godina na koji se imenuje Centar nije prihvaćen jer je razdoblje od pet godina dostatno da se dokaže opravdanost i održivost postojanja pojedinog imenovanog Centra, a osigurano je i da ustanova ponovno može biti imenovana Centrom, uz provedeno vanjsko vrednovanje, ispunjavanje uvjeta i razvojni plan za sljedeće razdoblje.

Prijedlog Odbora za zakonodavstvo Hrvatskoga sabora da se odredba članka 15. Prijedloga zakona, kojom se mijenja članak 33. Zakona, radi preglednosti i jasnoće razradi u više članaka nije prihvaćen jer unatoč opsežnosti, odredbe navedene u članku 33. čine sadržajnu cjelinu. Razrada navedenih odredaba kroz više članaka zahtijevala bi promjenu strukture cijelog zakona, što je u ovom trenutku teško postići s obzirom da se donosi novela Zakona, no prilikom izrade prijedloga novog zakona o strukovnom obrazovanju, predlagatelj će postupiti sukladno prijedlogu.

**TEKST ODREDBI VAŽEĆEG ZAKONA
KOJE SE MIJENJAJU, ODNOSNO DOPUNJUJU**

Članak 3.

Pojedini izrazi u ovom Zakonu znače:

- *Strukovno obrazovanje* je proces stjecanja kompetencija (znanja, vještina i kompetencija u užem smislu), ako su rezultati tog procesa vrednovani i potvrđeni u postupku koji provode ustanove za strukovno obrazovanje.
- *Strukovno osposobljavanje* podrazumijeva obrazovanje za stjecanje kompetencija za obavljanje jednostavnih poslova.
- *Strukovno usavršavanje* podrazumijeva obrazovanje kojim se stječu dodatne kompetencije iste ili više razine kvalifikacije unutar obrazovnog sektora za koji polaznik ima priznatu kvalifikaciju.
- *Formalno učenje* označava djelatnost ovlaštene ustanove koja se izvodi prema odobrenim programima s ciljem stjecanja i unapređenja znanja, vještina i kompetencija u užem smislu za osobne, društvene i profesionalne potrebe, a o čemu se izdaje javna isprava.
- *Neformalno učenje* označava organizirane aktivnosti učenja s ciljem stjecanja i unapređenja znanja, vještina i kompetencija u užem smislu za osobne, društvene i profesionalne potrebe, a o čemu se ne izdaje javna isprava.
- *Informalno učenje* označava neorganizirane aktivnosti prihvatanja znanja, vještina i kompetencija u užem smislu iz svakodnevnih iskustava i drugih utjecaja i izvora iz okoline za osobne, društvene i profesionalne potrebe.
- *Kompetencije* označavaju skup konkretnih znanja i vještina u skladu s danim standardima.
- *Temeljne kompetencije* označavaju skup kompetencija koje su potrebne za zadovoljavanje osobnih potreba, socijalne povezanosti, demokratskog društva i zapošljavanja.
- *Strukovni kurikulum* je dokument koji definira ishode učenja te uvjete izvođenja pomoću kojih polaznici stječu kompetencije.
- *Strukovna kvalifikacija* je formalni naziv za skup kompetencija određene razine, obujma, profila i kvalitete, a koja se dokazuje javnom ispravom koju izdaje ovlaštena ustanova.
- *Razine kvalifikacija* označavaju složenost i doseg stečenih kompetencija, a opisuju se skupom mjerljivih pokazatelja.
- *Kreditni bod* je mjerna jedinica kojom se iskazuje obujam stečenih kompetencija, a određuje se prosječnim ukupno utrošenim vremenom polaznika koji su uspješno svladali program, a koje je potrebno za stjecanje tih kompetencija.

- *Standard zanimanja* je skup normativa kojima se određuje sadržaj strukovne kvalifikacije na određenoj razini složenosti i određuju potrebna znanja, vještine te strukovne kompetencije ili se utvrđuju poslovi i aktivnosti unutar tih poslova te kompetencije potrebne za njihovo obavljanje, na način kako ih iskazuje tržište rada, a u funkciji je izradbe standarda kvalifikacije i strukovnih kurikuluma.
- *Modul* je obrazovna jedinica koja ima cilj i sadržaje koji se određuju u skladu sa zahtjevima za izradbu kvalifikacija. Oblikovan je na temelju standarda zanimanja i omogućuje stjecanje kompetencija i cjelovite kvalifikacije.
- *Profil kompetencija/kvalifikacije* označava područje rada ili učenja stečenih kompetencija, a iskazuje se nazivom.

II. STJECANJE STRUKOVNIH KVALIFIKACIJA

Članak 5.

- (1) Strukovnim obrazovanjem stječu se kompetencije te strukovne kvalifikacije određene razine, obujma, profila i kvalitete te se omogućuje uključivanje na tržište rada ili nastavak obrazovanja.
- (2) Završetkom strukovnoga obrazovanja polaznik stječe kvalifikaciju određene razine, obujma, profila i kvalitete koja se dokazuje javnom ispravom čiji sadržaj i oblik propisuje ministar nadležan za obrazovanje (u daljnjem tekstu: ministar).
- (3) Iznimno, polaznicima programa za stjecanje zdravstvenih kvalifikacija, nakon završenoga dvogodišnjega općeobrazovnog dijela obrazovanja, izdaje se uvjerenje čiji sadržaj i oblik propisuje ministar.
- (4) Formalnim učenjem kompetencije se stječu:
 - teorijskom nastavom s vježbama,
 - praktičnom nastavom,
 - i drugim oblicima obrazovnog rada propisanim kurikulumom.
- (5) Kompetencije stečene neformalnim i informalnim učenjem dokazuju se ispitima, sukladno standardima zanimanja, odnosno strukovnih kvalifikacija.
- (6) Postupak i način provođenja ispita kojima se dokazuju neformalno i informalno stečene kompetencije propisuje ministar.

Članak 6.

- (1) Standardom zanimanja utvrđuju se poslovi i aktivnosti unutar tih poslova te kompetencije potrebne za njihovo obavljanje, na način kako ih iskazuje tržište rada, a u funkciji je izradbe standarda kvalifikacije i strukovnih kurikuluma.

(2) Standardom strukovne kvalifikacije utvrđuje se naziv, vrsta, razina, obujam, uvjeti pristupanja kvalifikaciji, opravdanost potrebe za kvalifikacijom, profil sa specifikacijom nastavnih predmeta i modula te pripadne rezultate učenja/kompetencija i druge potrebne elemente.

(3) Metodologiju izradbe standarda zanimanja i strukovnih kvalifikacija utvrđuje Agencija za strukovno obrazovanje (u daljnjem tekstu: Agencija).

(4) Standarde zanimanja i strukovnih kvalifikacija donosi ministar, na prijedlog Agencije, a uz prethodnu suglasnost odgovarajućeg sektorskog vijeća.

(5) Standardi zanimanja i strukovnih kvalifikacija redovito se usklađuju s potrebama tržišta rada, u pravilu svakih 5 godina.

Članak 7.

(1) Kreditni bodovi dodjeljuju se za nastavni predmet/modul strukovne kvalifikacije.

(2) Jedan kreditni bod dodjeljuje se polazniku za prosječno 25 sati opterećenja polaznika ukoliko je uspješno potvrdio stečene kompetencije.

(3) Jednom stečeni bodovi nekog nastavnog predmeta/modula strukovne kvalifikacije priznaju se kao stečeni dio svake druge strukovne kvalifikacije koja se sastoji i od tog nastavnog predmeta/modula.

(4) Zbroj bodova svih nastavnih predmeta/modula pojedine kvalifikacije određene razine jednak je ukupnoj vrijednosti obujma te kvalifikacije.

Članak 8.

(1) Strukovno obrazovanje ostvaruje se na temelju nacionalnog kurikulumu, strukovnog kurikulumu te školskog kurikulumu.

(2) Pored ciljeva utvrđenih nacionalnim kurikulumom, cilj je strukovnim kurikulumom osigurati i stjecanje kompetencija propisanih strukovnim kvalifikacijama.

(3) Udjel temeljne kompetencije u kvalifikacijama koje traju tri i više godina u prvoj godini obrazovanja mora biti najmanje 60% u odnosu na strukovnu kompetenciju, a u drugoj godini obrazovanja temeljna kompetencija mora biti najmanje 40%, a što se pobliže utvrđuje strukovnim kurikulumom za svaku kvalifikaciju određene razine.

(4) Strukovni kurikulum donosi ministar, a sadrži zajednički općeobrazovni i posebni strukovni dio. Metodologiju izradbe strukovnog kurikulumu utvrđuje Agencija.

(5) Zajednički općeobrazovni dio sadrži općeobrazovne predmete koji su zajednički i obvezni za određenu razinu kvalifikacije, a posebni strukovni dio sadrži strukovne predmete/module koji su vezani za određenu strukovnu kvalifikaciju.

(6) Posebni strukovni dio sadrži obvezni i izborni dio.

(7) Izborni dio kurikuluma programski je vezan za standard zanimanja, a polaznik ga bira prema svojim interesima i sklonostima.

(8) Strukovnim kurikulumom utvrđuju se:

- trajanje obrazovanja,
- materijalni i kadrovski uvjeti za njegovu provedbu,
- ishodi učenja,
- način praćenja, vrednovanja i ocjenjivanja,
- tjedni i godišnji fond nastavnih sati,
- tjedni broj nastavnih sati po predmetima/modulima,
- predmetni kurikulumi iskazani ciljevima i sadržajima, načinima izvedbe sadržaja i okruženjem za učenje.

(9) Dijelove strukovnog kurikuluma (najviše 15% posebnog i izbornog dijela strukovnih sadržaja) izrađuje ustanova za strukovno obrazovanje zajedno s dionicima strukovnog obrazovanja, lokalnom i područnom (regionalnom) samoupravom, u skladu s nacionalnim kurikulumom, a donosi ga tijelo upravljanja ustanove za strukovno obrazovanje najkasnije do 31. kolovoza za sljedeću školsku godinu.

(10) Ustanova za strukovno obrazovanje je dužna najkasnije u roku od 15 dana od dana donošenja dijela kurikuluma iz stavka 9. ovoga članka dostaviti ga Agenciji.

Članak 9.

(1) Trajnim vrednovanjem polaznika, ustanova za strukovno obrazovanje i procesa u sustavu strukovnog obrazovanja uspostavlja se sustav osiguravanja kvalitete strukovnog obrazovanja.

(2) Kvaliteta strukovnog obrazovanja u pojedinoj ustanovi za strukovno obrazovanje utvrđuje se na temelju neposrednog uvida u rad ustanove za strukovno obrazovanje te na temelju nacionalnih, odnosno posebnih ispita sukladno posebnim propisima.

(3) Kvaliteta strukovnog obrazovanja postiže se:

- racionalnom mrežom kurikuluma i ustanova za strukovno obrazovanje,
- jedinstvenom bazom podataka za informacijsko praćenje i upravljanje sustavom,
- sustavom vrednovanja i prikupljanjem rezultata vrednovanja
- poticajnim i korekcijskim mjerama.

(4) Način praćenja i pokazatelje kvalitete strukovnog obrazovanja te način korištenja rezultata vrednovanja školskih ustanova za strukovno obrazovanje propisuje ministar.

(5) Bazu podataka iz stavka 3. podstavaka 2. ovoga članka vodi Ministarstvo, a koristi se kao izvor podataka za aplikacije koje koristi Agencija za svoje potrebe.

Članak 10.

(1) Mreža kurikuluma i ustanova za strukovno obrazovanje izrađuje se uzimajući u obzir:

- stručnu procjenu ekonomske održivosti i opravdanosti provedbe kurikuluma ili otvaranja ustanove za strukovno obrazovanje te plana zapošljavanja pojedinih profila kvalifikacija,
- uvažavanje postojećih gospodarskih kapaciteta i planova gospodarskog razvoja pojedinog područja,
- osiguravanje zaštite nacionalnih i lokalnih interesa u planiranju i predlaganju mreže kurikuluma i mreže ustanova za strukovno obrazovanje,
- projekcije demografskih kretanja na pojedinim područjima,
- zadovoljavanje svih preduvjeta za uspješnu provedbu kurikuluma.

(2) Mrežu kurikuluma i ustanova za strukovno obrazovanje osnivačima predlažu odgovarajuća sektorska vijeća.

Članak 11.

(1) Ustanove za strukovno obrazovanje dužne su provoditi samovrednovanje i vanjsko vrednovanje.

(2) Samovrednovanje se provodi za sljedeća ključna područja:

- planiranje i programiranje rada,
- poučavanje i podrška učenju,
- postignuća polaznika,
- materijalni uvjeti i ljudski potencijali,
- profesionalni razvoj zaposlenika,
- međuljudski odnosi u ustanovi za strukovno obrazovanje,
- rukovođenje i upravljanje,
- suradnja s ostalim dionicima.

(3) Vanjsko vrednovanje obavlja Nacionalni centar za vanjsko vrednovanje obrazovanja.

Članak 14.

(1) Vijeće za strukovno obrazovanje ima 17 članova koje imenuje ministar, i to:

- 1 člana na prijedlog Hrvatske udruge poslodavaca,
- 1 člana na prijedlog Hrvatske gospodarske komore,
- 1 člana na prijedlog Hrvatske obrtničke komore,
- 3 člana predstavnika sindikata,
- 1 člana na prijedlog ministarstva nadležnog za gospodarstvo,
- 1 člana predstavnika nacionalnih saveza osoba s invaliditetom koji predstavlja polaznike s teškoćama u razvoju, na prijedlog ministra nadležnog za zdravstvo i socijalnu skrb,
- 1 člana na prijedlog Agencije,
- 1 člana na prijedlog Hrvatskog zavoda za zapošljavanje,
- 1 člana na prijedlog Ministarstva,
- 4 člana predstavnika ustanova za strukovno obrazovanje,

- 1 člana predstavnika sveučilišnih studija,
- 1 člana predstavnika stručnih studija.

(2) Članovi Vijeća za strukovno obrazovanje biraju se na razdoblje od pet godina.

(3) Vijeće za strukovno obrazovanje predlaže obrazovne sektore, usklađuje rad svih dionika u području strukovnog obrazovanja, pokreće inicijative za donošenje novih ili izmjene i dopune postojećih kurikuluma, predlaže mjere i aktivnosti te strategije razvoja strukovnog obrazovanja te obavlja i druge poslove u skladu s odlukom o imenovanju.

Članak 15.

(1) Ministar na prijedlog Vijeća za strukovno obrazovanje, a uz prethodno mišljenje Agencije, donosi odluku kojom se utvrđuju obrazovni sektori kao integrativna područja jedne ili više struka.

(2) Svaki obrazovni sektor obuhvaća skupinu kurikuluma na osnovi kojih polaznici stječu znanja, vještine i kompetencije u užem smislu u nekom profilu, a za obavljanje određenih poslova u različitim zanimanjima.

Članak 20.

(1) Uvjeti za upis polaznika u srednje strukovno obrazovanje su: zdravstvena sposobnost, posebne psihofizičke sposobnosti, prethodno stečena razina kvalifikacije te drugi uvjeti propisani kurikulumom.

(2) Broj polaznika koje ustanova za strukovno obrazovanje upisuje u prvi razred, planira se sukladno broju učenika koji završavaju osnovno obrazovanje, kadrovskim i prostornim mogućnostima ustanove, potrebama gospodarstva i slobodnim mjestima za provedbu praktičnog dijela obrazovanja.

(3) Kandidatima s teškoćama u razvoju ustanova za strukovno obrazovanje osigurava upis u skladu s rješenjem nadležnih službi.

(4) Ministarstvo na prijedlog ustanova za strukovno obrazovanje i osnivača te dionika objavljuje elemente i kriterije za upis u prvi razred strukovnog obrazovanja, svake godine četiri mjeseca prije početka iduće školske godine.

Članak 23.

Nastavna godina za određenu razinu kvalifikacije, gdje se nastava većim dijelom izvodi u obliku vježbi i praktične nastave, traje najviše 38 tjedana.

Članak 24.

(1) Stjecanje znanja, vještina i sposobnosti provodi se praktičnom nastavom i vježbama.

(2) Praktična nastava i vježbe izvode se u ustanovi za strukovno obrazovanje i/ili kod poslodavca.

(3) Ukupan fond sati i materijalni uvjeti za izvođenje praktične nastave i vježbi određuju se kurikulumom.

(4) Prostori u kojima se izvodi praktična nastava i vježbe moraju udovoljavati zahtjevima sigurnosti na radu i ostalim propisima.

Članak 29.

(1) Redovitim polaznicima u prvoj godini obrazovanja praktična nastava i vježbe mogu trajati najviše 4 sata dnevno, odnosno 20 sati tjedno.

(2) Redovitim polaznicima u ostalim godinama obrazovanja dnevno trajanje praktične nastave i vježbi uređuje se sukladno propisima kojima se uređuju radni odnosi te drugim propisima.

(3) Ako praktična nastava i vježbe kontinuirano traju 4 ili više sati dnevno, polaznicima iz stavka 2. ovoga članka mora se osigurati najmanje trideset minuta dnevnog odmora.

(4) Tijekom školske godine ustanova za strukovno obrazovanje i poslodavac polaznicima iz stavka 1. i stavka 2. ovoga članka moraju osigurati najmanje 45 radnih dana odmora.

(5) Polaznik ne može biti istoga dana i na nastavi u ustanovi za strukovno obrazovanje i na praktičnoj nastavi i vježbama kod poslodavca.

(6) Iznimno, u opravdanim razlozima, na zahtjev ustanove, a uz prethodno mišljenje Agencije, Ministarstvo može odobriti i drugačiju organizaciju nastave iz stavka 5. ovoga članka.

(7) U praktičnoj nastavi i vježbama koje se provode kod poslodavca, primjenjuju se odredbe propisa kojima se uređuju radni odnosi, sigurnost i zaštita na radu.

Članak 33.

(1) Centri novih tehnologija organiziraju se u ustanovama za strukovno obrazovanje s ciljem provedbe i unapređenja praktične nastave ili dijela praktične nastave te vježbi odgovarajuće struke.

(2) Mrežu centara novih tehnologija i pripadajućih ustanova za strukovno obrazovanje pojedinom centru donosi Ministarstvo na prijedlog Agencije.

(3) Ustanova za strukovno obrazovanje, u kojoj je organiziran centar novih tehnologija, osigurava ukupne stručne i materijalne uvjete za provedbu praktične nastave i vježbi svojih polaznika, polaznika drugih ustanova te vanjskih korisnika.

(4) Ustanova za strukovno obrazovanje je obvezna u svom godišnjem planu i programu rada odnosno školskom kurikulumu planirati i pružanje usluga provedbe praktične nastave ili dijela praktične nastave te provedbe vježbi drugim ustanovama za strukovno obrazovanje sukladno mreži iz stavka 2. ovoga članka te vanjskim korisnicima.

(5) Materijalne troškove centra novih tehnologija nastale pružanjem usluga drugim pripadajućim ustanovama za strukovno obrazovanje osigurava osnivač ustanove korisnika usluge, a troškove stručnog rada Ministarstvo.

Članak 37.

(1) Poslove nastavnika strukovnih predmeta obavljaju nastavnici stručno-teorijskih sadržaja, nastavnici praktične nastave i vježbi, strukovni učitelji i suradnici u nastavi.

(2) Poslove nastavnika stručno-teorijskih sadržaja može obavljati osoba koji je završila studij odgovarajuće vrste kojim se stječe najmanje 180 ECTS bodova ili više, ako je tako propisano kurikulumom, i ima potrebno pedagoško-psihološko-didaktičko-metodičko obrazovanje kojim se stječe 60 ECTS bodova (u daljnjem tekstu: pedagoške kompetencije) te koja ispunjava ostale uvjete propisane kurikulumom.

(3) Poslove nastavnika praktične nastave i vježbi može obavljati nastavnik koji je završio preddiplomski sveučilišni studij ili preddiplomski stručni studij odgovarajuće vrste kojim se stječe najmanje 180 ECTS bodova i ima pedagoške kompetencije te prethodno stečenu kvalifikaciju odgovarajućeg profila.

(4) Poslove strukovnog učitelja može obavljati osoba koja ima razinu obrazovanja propisanu kurikulumom, a ima najmanje srednje strukovno obrazovanje odgovarajućeg profila, pedagoške kompetencije te radni staž u struci u trajanju od najmanje pet godina.

(5) Poslove suradnika u nastavi može obavljati osoba koja je završila odgovarajuće srednje obrazovanje, stekla pedagoške kompetencije te ima radni staž u struci u trajanju od najmanje pet godina, osim ako strukovnim kurikulumom nije drugačije propisano.

(6) Strukovni učitelji, suradnici u nastavi i mentori iz članka 26. ovoga Zakona pedagoške kompetencije stječu po posebnom programu koji donosi Ministarstvo, a organizira i provodi institucija koju ovlasti Ministarstvo.